

KURJER

POLSKI

WARSZAWA

Poniedziałek dnia 14 Czerwca r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

Wtytuł *Wiadomości Krajowe* posyłał VII *Wiadomości Krajowe* r. 1829, pod tytułem: *Pamiętnik Sandomierski*; zawiera: 1) Historję królów Szwedzkich (dokończenie): panowanie Zygmunta króla polskiego i szwedzkiego, z ryciną. 2) Rzecz Pana Jędrzeja Grabie z Gorki kasztellana i starosty Poznańskiego, ku królowi JMci Zygmunтови Augustowi... w Piotrkowie r. 1548. 3) Rzecz imieniem wszystkich postów ziemskich, do pańów Rad koronnych, na tymże sejmie, tegoż roku. 4) Rzecz postów ziemskich, ku królowi JMci Zygmunтови Augustowi na tymże sejmie, tegoż roku. 5) Piśmko, na wtore małżeństwo Zygmunta Augusta, rozrzucone w Piotrkowie, r. 1548 6) Napisy na chorągwiach wojsk koronnych, za panowania Zygmunta III, a) Na chorągwi Wielkiego Zamojskiego, w czasie gdy ten wziął w niewolę wojenną, Maxymiljana arcy-księcia austriackiego, b) na chorągwi Maxymiljana, c) na chorągwi samego króla JMci Zygmunta III, d) wierszyki na chorągwi Maxymiljana, przez Maxymiljanistów w obieg puszczone, e) odpowiedź podobnemi wierszykami od stronników Zygmunta. 7) Indygenat Bartosza Paprockiego, na szlachcica czeskiego, r. 1598. 8) Rzetelna informacja oblężenia fortecy Czestochowskiej, przez pułkownika Drewicza r. 1771. 9) Wjazd wspaniały Jerzego z Tenczyna Ossolińskiego posta nadzwyczajnego J. K. Mci Władysława IV

do Rzymu r. 1633 dnia 27 listopada. 10) Poezje Olbrychta Karmanowskiego. a) Fraszki, Westchnienia panieńskie, Narzekania panieńskie, Omyłka trafna, Proźba o kolendę, podział fraszek, b) Poezje historyczne. O Dymitrze Samozwancu, list do Lisowczyków, Nagrobek wolności polskiej, (XVII wieku wystawiony:) c) Rozmaite poezje. Do Boga, Olbr. Karmanowski Piotrowi Kochanowskiemu autorowi przełożenia Gafreda (jesto wiersz pochwalny:) Potrawy cudzoziemskie, Szczęśliwość prawdziwa. 12 Broszura rzadka. 13 Łysiej góry opis.

Pamiętnik Sandomierski wychodzi każdego miesiąca zaczynającego ówierc roku. Tom I składający się z 4 poszytów, z r. 1829 płaci się złp. 18. Tom II złożony z tyłuż poszytów z roku 1830 płaci się złp. 24. — Zapisywać można w znacniejszych księgarniach w Warszawie, na prowincji po stacjach pocztowych po cenie powyższej.

Dnia wczorajszego odbył się pogrzeb ś. p. Mędrzeckiego deputowanego na sejm. Gdyby nie ciągły dąszez po ruszeniu konduktu, nierównie liczniejsze zgromadzenie byłoby odprawdziło zwłoki jego na miejsce wiecznego spoczynku. Przy drzwiach cmentarza powiedziały mowę pogrzebową mecenas Woliński, przy grobie Franciszek Wołowski i Kantorbery Tymowski, obadwa reprezentanci na sejm; uczcili pamięć zmarłego wymownemi głosami. Pięrowszy uważał szczególniej zasługi jego w stanie obrończym położone, drugi więcej zwrócił uwagi słuchaczów na przymioty obywatel-

skie Mędrzeckiego, trzeci skreślił wymownie, że zmarłego strata nawet dla literatury jest bolesna. Wszyscy trzej nieskazalność obywatelskiej duszy Mędrzeckiego, za największą poczytywali w nim cnotę.

Wyszedł z druku *Dodatek pierwszy do Kalendarza rolniczego na r. 1830* przez Jana Nepomucena Kurowskiego, zawiera w sobie: W oddziale 1szym: 1.) Rady udającym się do stanu rolniczego. Potrzebne do tego stanu uśposobienie. Postępowanie przy wyborze i dzierzawy. Urządzenie i prowadzenie gospodarstwa. 2.) Uprawa buraków pod względem paszy dla bydła i wyrobu cukru. 3.) O poznawaniu gruntów z rosnących na nim roślin. W oddziale 2gim 4.) Wychów bydła rogatego. 5.) O owcach angielskich z długą wełną (z ryciną). 6.) O poznawaniu i leczeniu wad i chorób nóg koni (z ryciną). 7.) Użycie naci kartoflaniej i słomy rzepiowej na paszę dla inwentarza. 8.) O wyborze ziarna do siewu. 9.) O moczeniu i bejcowaniu nasion. *Rozmaitości.* 10.) Odezwa do p.p. Producentów wełny. 11.) Nowy system rolniczy Anglika Beatson. 12.) Sposób zbierania kartofli o 6 tygodni wcześniej już zwyczajnie. 13.) Wiadomość o aparacie gorzelanym p. Braunig z Pyzdr.

Pod napisem *Erinnerungen an Puław* (Wspomnienia Puław) wyszło r. 1829 w Lipsku dziełko poświęcone ciężnie Czartoryskiej, jenerałowej ziem podolskich i ciężnie Wirtemberskiej, zawierające 26 poetycznych opisów Puław i czarujących ich okolic, ozdobione 24 ładnymi widokami. Należy do kosztownych wydań. Na początku opisów znajdują się stosowne godła w językach niemieckim, francuzkim, angielskim, włoskim, nawet arabskim. Autorem dzieła jest młody S.s. Powodem do napisania go był mu znaleziony grób jego ojca, który podczas ostatniej wojny Francuzów z Rossją, umarł w Puławach, i tam na cmentarzu ewangelickim jest pochowany. Miłostka synowska wzniosła tam pamięci jego pomnik, i uświetniła miejsce natchnieniem poetycznym.

Wszystko zapowiada, że zbliżający się jarmark na wełnę w Warszawie, będzie pomyslny dla właścicieli owczarni. Odyte niedawno jarmarki w Brzegu, Swidnicy, Wrocławiu, zaspokoily ledwie potrzebę fabrykantów tamtejszych, a dla zagranicznych kupców mniej dostarczyły wełny, niż jej było potrzeba. Na jarmarku w Brzegu było tylko 132 cent. wełny i to tak pośledniej, iż ją płacono tylko po 40 tal. średnio biorąc. Do Swidnicy przywieziono 855 centnarów wełny i płacono ją po 50 do 60 talarów. Do Wrocławia przywieziono 26,500 centnarów wełny ze Szlązka, 7,000 centn. z W. X. Poznańskiego, 400 z królestwa polskiego, 150 cent. z Austrii, 500 cent. z Saxonji płacono ją po 50 do 150 tal., po ostatniej cenie sprzedano wełnę z dominium Manze. Ceny były większe, niż w roku zeszłym. Kupujących było dosyć, szczególniej z Anglii i Niderlandów, mniej ich było z Brunszwickiego, Czech i Prus.

Nie będzie zapewne obojętną dla właścicieli owczarni wiadomość, iż mając zamiar zawiązania bezpośredniego handlu wełną między Warszawą a Londynem, co dotąd prawie nie miało miejsca, na nadchodzącym jarmarku, o ile tego dozwolą ceny, znaczne partje wełny na ten przedmiot zdanej, zakupićbym sobie życzył. Lecz wełna abym ją mógł kupować, powinna być w gatunku poprawnym, bardzo czysto myta, przed lub zaraz po strzyży gatunkowana, w runach całych składana, i o ile to być może, wiązana szpagatem dobrym, nie zaś ogonkami wełnianemi kręconemi. Nie jest dostatecznym staranem owiec chodowanie, można wełnę zepsuć już w samej strzyży i pakowaniu. Raczą więc Panowie właściciele owczarni, wszelkiej dokładać bacności o staranne wełny na sprzedaż przyrzadzenie, aby tę odnegę handlu z Anglią, z której dotąd Niemcy tyle ciągną korzyści, otworzyć Polsce dla tego ważnego płodu rolniczego. Miło mi będzie wspartemu już radą i pomocą wielu znakomitych w kraju osób, posłużyć za narzędzie do tego wielkiego handlowego dzieła. W czasie targu wełnianego

obecnym będą w Rynku Starego Miasta w domu pod Nro 59 położonym. — *A. Schöulanck z Londynu, mieszkający teraz przy ulicy Gwardji w domu P. Hoffmann pod Nro 1981.*

Dnia wczorajszego wypłynęło do brzegu Wisły wprost ulicy Marjensztadt, ciało 15 letniego młodzieńca z imienia i nazwiska niewiadomego, który widać kapiąc się w Wiśle utonął.

Zielnik Sirenusza, zupełny bez wszelkiego uszkodzenia; Słownik Lindego i zbiór gazet z lat dwudziestu czterech, t. j. od roku 1805 są do zbycia pod Nrem 529 przy ulicy Podwał w domu Pana Kwiatkowskiego wprost palacu P. Dyzmańskiego na trzecim piętrze po lewą stronę. Dowiedzieć się można każdego dnia do 8ej zrana.

Przyjechali do Warszawy. — Bartold Romuald sędzia pokoju 584 Długa; Gurski Fran. b. generał bryg. 603 Bielanska; Rojewski Walenty 586 Długa; Brzozowski Kazi. 471 Senat; Szydłowski Edward hr. 1334 S. Krzys.; Jakubowski Ignacy 1955 Targowa; Kuszal Ignacy 16 S. Jana; Dembowski Stani. 1064 Kielc; Kamiński Józef 2080 Bednarska.

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś: kom-op. Piętnaście lat czyli życie lokaja.

Dziś zrana ciepła stopni 11. — Wczoraj w połud 19.

Wiadomości Zagraniczne.

Właściciele statków parowych na kanale oddzielającym Francję od Anglii ubiegają się w taniści najmu swych statków, do tego stopnia, iż teraz jechać można powozem z Calais do Londynu za 1 f. s., a pieszo można się dostać z Francji do stolicy Anglii za 2½ szyl. (5 złp.)

Dnia 24 maja widziano w mieście hollenderskiem Tondernstade lecących sokołów, co uważają za szczególne zjawisko.

Ministrowie angielscy złożyli parlamentowi dokumenta tyczące się Grecji; od czasu powstania, aż do zrzeczenia się księcia Leopolda. Najciekawszą jest korespondencja między księciem Leopoldem i prezydentem Grecji hr. Capodistrias. Piérwszy, jak tylko otrzymał wiadomość, że mocarstwa przeznaczyły go na monarchę Grecji, napisał natychmiast do prezydenta prosząc go, ażeby mu przysłał wierny obraz Gre-

cji. Hr. Capodistrias uczynił żądaniu jego zadosyć; wystawił mu, że Grecja potrzebuje przedewszystkiém pieniędzy na utrzymanie wojska regularnego, że senat ze smutkiem dowiedział się o wyniesieniu go na rządzcę Grecji bez swego przyzwolenia, i że oświadczył, iż akt pełnomocników mocarstw nie może obowiązywać reprezentantów narodu greckiego, że wolno jest rozporządzać losami Grecji, ale nie ręczy za posłuszeństwo Greków, że najpiérwszym warunkiem dla przyszłego rządcy Grecji byłoby przyjęcie religji greckiej, że granice w protokóle londyńskim oznaczone nie obejmują tych części kraju, których mieszkańcy najwięcej przyłożyli się do oswobodzenia kraju i t. p. Xięże Leopold wziął na uwagę taki stan rzeczy i w listach do pełnomocników mocarstw pisanych, przytoczył też same powody, dla których zrzeka się przeznaczonego dla siebie zaszczytu, gdyż ani religji zmieniać nie chce, ani też panować chce nad ludem, na mocy protokołu; rozumiał bowiem, że ten protokół będzie tylko piérwszym krokiem do zawarcia formalnego traktatu z narodem greckim. Listy księcia Leopolda, pisane są z wielką godnością i chlubne dla jego charakteru, jakkolwiek angielskie gazety ministerjalne zarzucają mu, że się dla tego zrzekł rządów w Grecji, iż nie ufa swoim talentom; listy hr. Capodistrias dowodzą wielkiej jego biegłości dyplomatycznej. Ministerjalne pisma zarzucają mu, że odstraszył księcia Leopolda od Grecji, ażeby mógł sam w niej panować.

Piszą z Stambułu, że Papudzi Achmed pasza po długiej chorobie zakończył życie. Następcą jego mianowany został Halil Rifat pasza poseł w Petersburgu, z którego missji Sułtan całkiem zadowolniony został tak dalece, że mu oddaje najstarszą córkę Sułtankę Salichę w nagrodę jego zasług, którą zaraz za powrotem swoim ma zaślubić.

Traktat handlowy między Portą i Zjednoczonymi krajami północnej Ameryki, pomimo prze-

szkód czynionych w tej mierze z strony Anglii, został przez pełnomocników w Stambule zawarty i podpisany dnia 7 maja. Północni Amerykanie będą teraz mogli posyłać okręty swoje na morze Czarne. Traktat ten oparty jest zresztą na zupełnej wzajemności.

Siostrzeniec vicekróla Egiptu Achmed passa po pięciomiesięcznej nauce, zdawał przed egipskimi generałami i pułkownikami, oraz europejskimi instruktorami examen teoretyczno-praktyczny z szkoły szwadronowej i pieszej; liczy on teraz lat 30 i już od 12 lat piastuje urząd gubernatora Mekki; wujaszek cieszy się nadzieją, z rychłych postępów siostrzeńca w sztuce wojennej w tak krótkim czasie zrobionych i zamysła kazać go uczyć wszystkich nauk wojskowych.

Władze greckie powściągają gorliwie rozboje morskie, które popełniają szczególnie mieszkańcy wyspy Samos. Spalono tym Korsarzom 16 okrętów.

Urząd zakładu Rządowo-Górniczego machin na Solcu podaje do wiadomości, iż w biurze Urzędu przy ulicy Xiążęcej pod N. 3041 w dniu 15 b. m. i r. o godzinie 9 zrana odbędzie się in minus licytacja poczynając od summy Złp 11,933 gr. 10 na wystawienie muru ograniczać mającego podwórze zakładu od strony ulicy Smolnej, obejmować mającego łokci kubicznych 4,755 $\frac{4}{10}$ i pokrycia go dachówką. Cegła przedsiębiorcy z zakładu Rządowego dodana zostanie. O warunkach szczegółowych na miejscu przekonać się można. — W Warszawie d. 9 czerwca 1830. Kontroller Juszyński. — Pisarz zakładu J. Kossakowski.

Ktoby mógł dać wiadomość o KATARZYNIĘ ZANDER służącej pochodzącej ze wsi Krogulce gminy Głuszczynek powiatu Brzeskiego, wzrostu małego, chudej, blondyny ciemnej, lat 24 mającej, a która służąc u JP. Blońskiego, skradła w dniu 31 maja pieniądze w gotowości, chustkę bagdadką na białem tle z palmami, jakoteż znaczną ilość bielizny; raczy zgłosić się do bióra Informacyjnego, gdzie przyzwoitą nagrodę odbierze.

Potrzebny jest duży DOM na jednej z pryncypalnych ulic miasta Warszawy ze wszelkimi wygodami; posiadający takowy zgłosi się do bióra Inform.

Potrzeba DOMU nie bardzo rozległego w ulicach lepszych Warszawy ze wszelkimi wygodami; posiadający takowy zgłosi się jak wyżej.

Ktoby z wyjeżdżających za granicę do Niemiec, Francji lub Szwajcarii chciał mieć do wspólnych kosztów towarzysza podróży pocztą publiczną, raczy się zgłosić o adres do bióra Informacyjnego.

Potrzebna jest w okolicy Warszawy wieś niewielka z dogodnościami; ktoby takową posiadał raczy uwiadomić bióra Informacyjnego.

Potrzebny jest służący Anglik rodem lub młodzieniec tego narodu dla towarzystwa młodego kawalera. Adres jak wyżej.

Fabrykant mający własny kapitał już za granicą prowadzący handel bardzo zyskowny, życzy sobie zawrzeć wspólnie z handlującą lub przemysłową osobą dla założenia w tym mieście również korzystnego zakładu; dalsza wiadomość ut supra.

Do sprzedania wieś PONIATÓW w Wdztwie Kalskim w Powiecie Wartkim położona, mająca 100 włók miary magdeburkiej rozległości, w gruntach przeszło w trzy czwarte drugiej klasy ze sprzętem siana 160 fur parokonnnych z łąk, pola przyczynających las dębowy i sosnowy na potrzeby gospodarskie wydostarczający, z zabudowaniami folwarcznymi i włościańskimi w dobrym stanie, z ogrodem angielskim, trejbbauzem i t. d. z domem mieszkalnym murowanym, gustownie umeblowanym i najdogodniej urządzone, pod warunkami bardzo zyskowymi. Adres osoby w biurze Informacyjnym, a w czasie kontraktów w Kaliszu u Wgo Adwokata Głotz Ner 12 Rejenta.

BARANY MERYNOSY znane w Królestwie Pols. z przedniego gatunku, pochodzące z dóbr JW. Sumińskiego hrabiego, przybyły do Warszawy na sprzedaż; próbki i dalsza wiadomość w biurze Informac.

DOBRA w Województwie Mazowieckim powiecie Stanisławowskim leżące, złożone z jednego folwarku i trzech wsi zarobnych w dobrych gruntach, rozległości 150 włók Chelmińskich, posiadające obszerne pastwiska powisłanne, łąki urzyczne i górne do 30,000 Złp. dochodu z zbioru siana rocznie dostarczyć mogące, z lasami iglastymi i sosnowymi, morgów gruntu ornego dworskiego 650 i pretów kwadratowych 180 mające o jedną czwartą mili od spławnej rzeki Wisły, zaś od Warszawy 4 jedną czwartą milę odległe, są do zbycia z wolnej ręki. O bliższych szczegółach, jako też o cenie dowiedzieć się można u Bogumila Malcza Patrona w Warszawie przy ulicy Podwale pod liczbą 527 mieszkającego, gdzie zarazem są złożone instruktarze i mappa.